

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/e-booki/243605,Niezalezni-kombatanci-w-PRL-Srodowisko-Swietokrzyskich-Zgrupowan-Partyzanckich-A.html>
12.06.2026, 02:26

Niezależni kombatanci w PRL. Środowisko Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury” - „Nurt” (1957-1989)

[e-Book](#)

Autor:

Jedynak Marek

Rok wydania:

2014

Liczba stron:

560

ISBN:

978-83-8376-952-3 (pdf)

Tagi:

[Armia Krajowa kombatanci Pielgrzymki PRL Związek](#)

[Bojowników o Wolność i Demokrację \(ZBoWiD\)](#)

Do pobrania:

[Niezależni kombatanci w PRL. Środowisko Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury” - „Nurt” \(1957-1989\) \(pdf, 6.15 MB\)](#)

Opis

Marek Jedynak, *Niezależni kombatanci w PRL. Środowisko Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury” - „Nurt” (1957-1989)*, Wydawnictwo BARBARA, Instytut Pamięci Narodowej, Kielce-Kraków 2014, 560 s., ISBN 978-83-8376-952-3 (pdf)

Monografia autorstwa dr. Marka Jedyńaka to pierwsze w historiografii polskiej opracowanie naukowe, które traktuje o weteranach II wojny światowej z ich perspektywy. Analizuje dzieje najstarszego i przez szereg lat jedyne zorganizowanego, autonomicznego i niezależnego od ZBoWiD środowiska kombatanckiego w Polsce Ludowej.

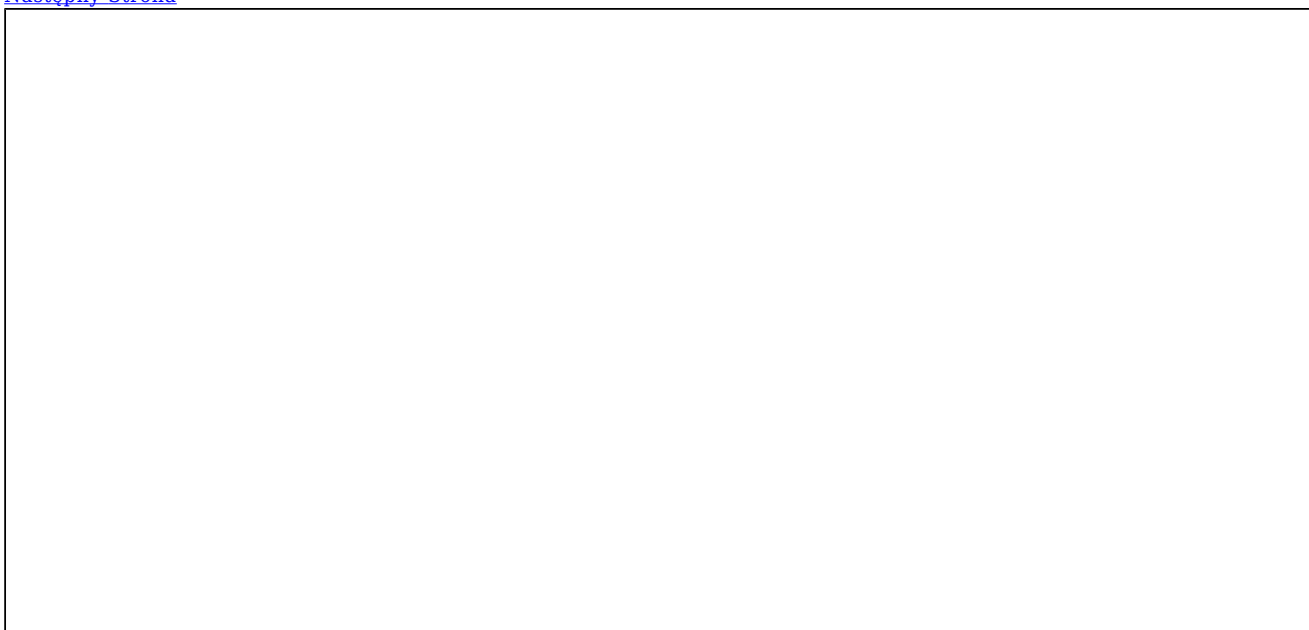
Dla urzeczywistnienia celów postawionych przez najwyższe władze polityczno-wojskowe II Rzeczypospolitej Polskiej, grupa ta sformowała się spośród żołnierzy dwóch jednostek bojowych Armii Krajowej: Zgrupowań Partyzanckich AK „Ponury” pod dowództwem cichociemnego por./płk. Jana Piwnika „Ponurego” (1943 r.) oraz I batalionu 2 pułku piechoty Legionów AK pod dowództwem cichociemnego por./mjr. Eugeniusza Gedymina Kaszyńskiego „Nurta” (1944 r.). W sposób zorganizowany, lecz nieformalny, kombatanci działali w okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, nieprzerwanie od 1957 do 1989 r. Zadaniem, które postawili przed sobą, było

upamiętnienie czynu zbrojnego Armii Krajowej w walce o niepodległość Polski podczas II wojny światowej. Wokół tej myśli przez ponad trzydzieści lat skupiało się życie setek byłych partyzantów.

Poza udokumentowaniem dziejów najstarszego w Polsce kręgu weteranów AK, autor próbuje odpowiedzieć na kilka ważnych pytań. Jaki wpływ na Środowisko „Ponury” - „Nurt” miała polityka historyczna, funkcjonująca w PRL? Co powodowało, że grupa byłych żołnierzy zintegrowała się, objęła wspólny cel i przez kilkadziesiąt lat, w zwartym kolektywie, go realizowała? Jakie znaczenie miały miejsca, w których gromadzili się i działali weterani? Co ich różniło od innych grup kombatanckich? Wreszcie, czy obrany kierunek - z perspektywy lat był właściwy i jakie przyniósł efekty? Czy Środowisko „Ponury” - „Nurt” zrealizowało zadania powierzone żołnierzom rozwiązywanej Armii Krajowej w 1945 r. przez Komendanta Głównego i Radę Jedności Narodowej? Odpowiedzi na te i inne pytania znajdą Państwo w prezentowanej książce.

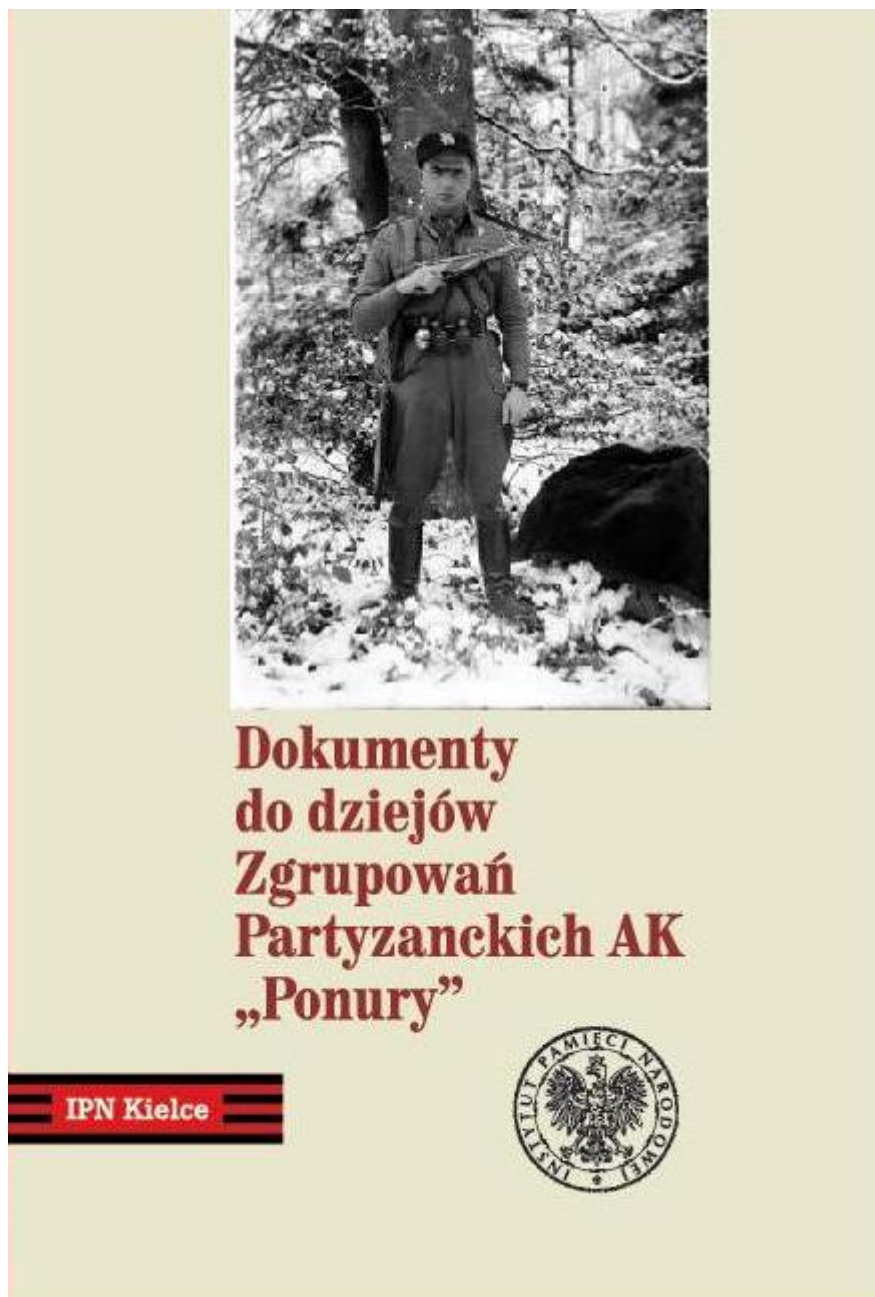
Książka otrzymała nagrodę I stopnia w IV edycji konkursu Fundacji im. Jadwigi Chylińskiej w kategorii monografii dotyczących drugiej konspiracji (2015).

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zobacz inne publikacje](#)

[wstecz](#)

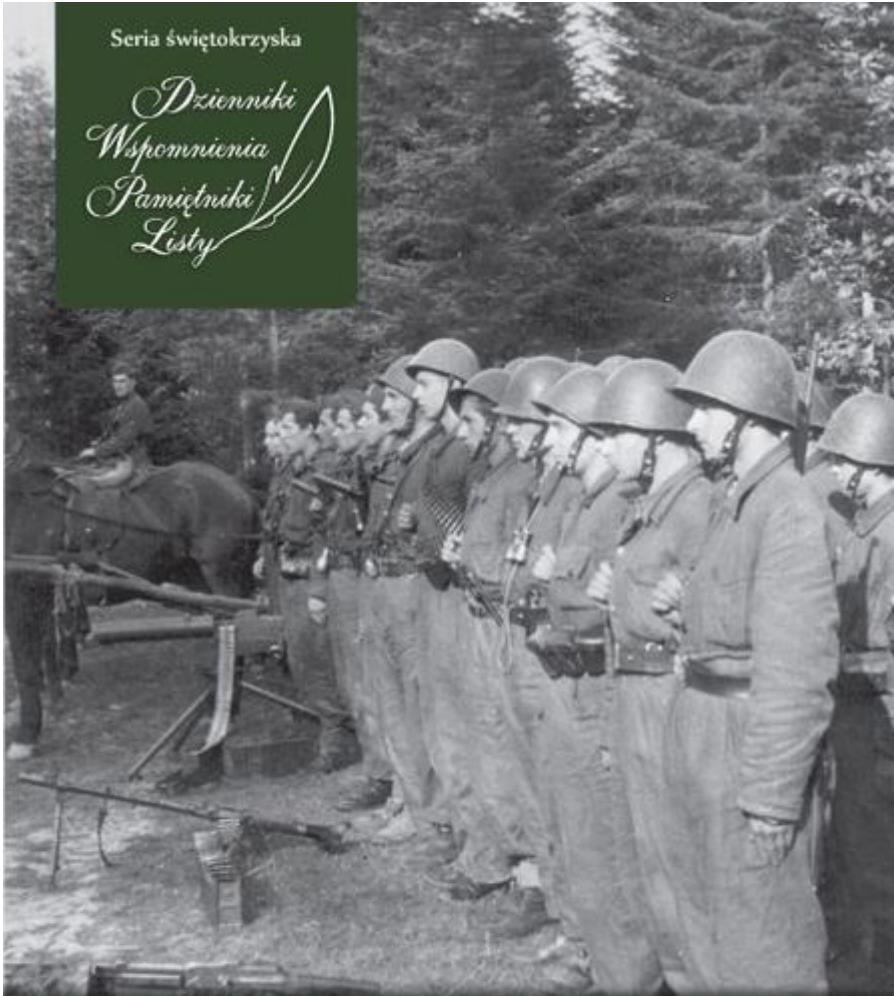

e-Book

Dokumenty do dziejów Zgrupowań Partyzanckich AK „Ponury"

Seria świętokrzyska

*Dzienniki
Wspomnienia
Pamiętniki
Listy*

*Dziennik „Staszka”
(czerwiec - październik 1943 r.)*

e-Book

Dziennik „Staszka”. Zapiski st. strz. z cenz. Stanisława Wolffa, żołnierza
Zgrupowań Partyzanckich AK „Ponury” (15 czerwca - 11 października 1943 r.)

Marek Jedynak

Władysław Wasilewski
„Oset”, „Odrowąż”
(1921–1943)

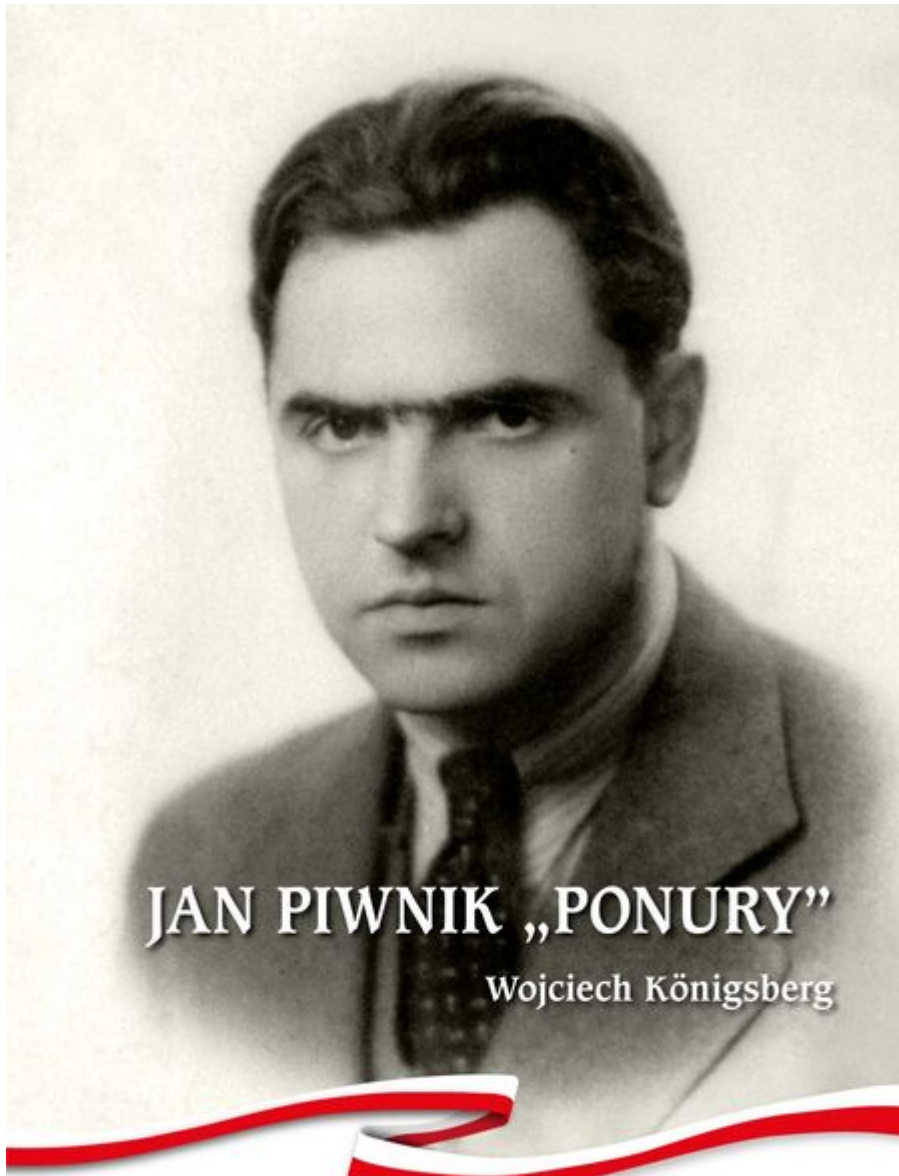
IPN Kielce

e-Book

Władysław Wasilewski „Oset”, „Odrowąż” (1921-1943). Harcerski instruktor i partyzancki dowódca

JAN PIWNIK „PONURY”

Wojciech Königsberg

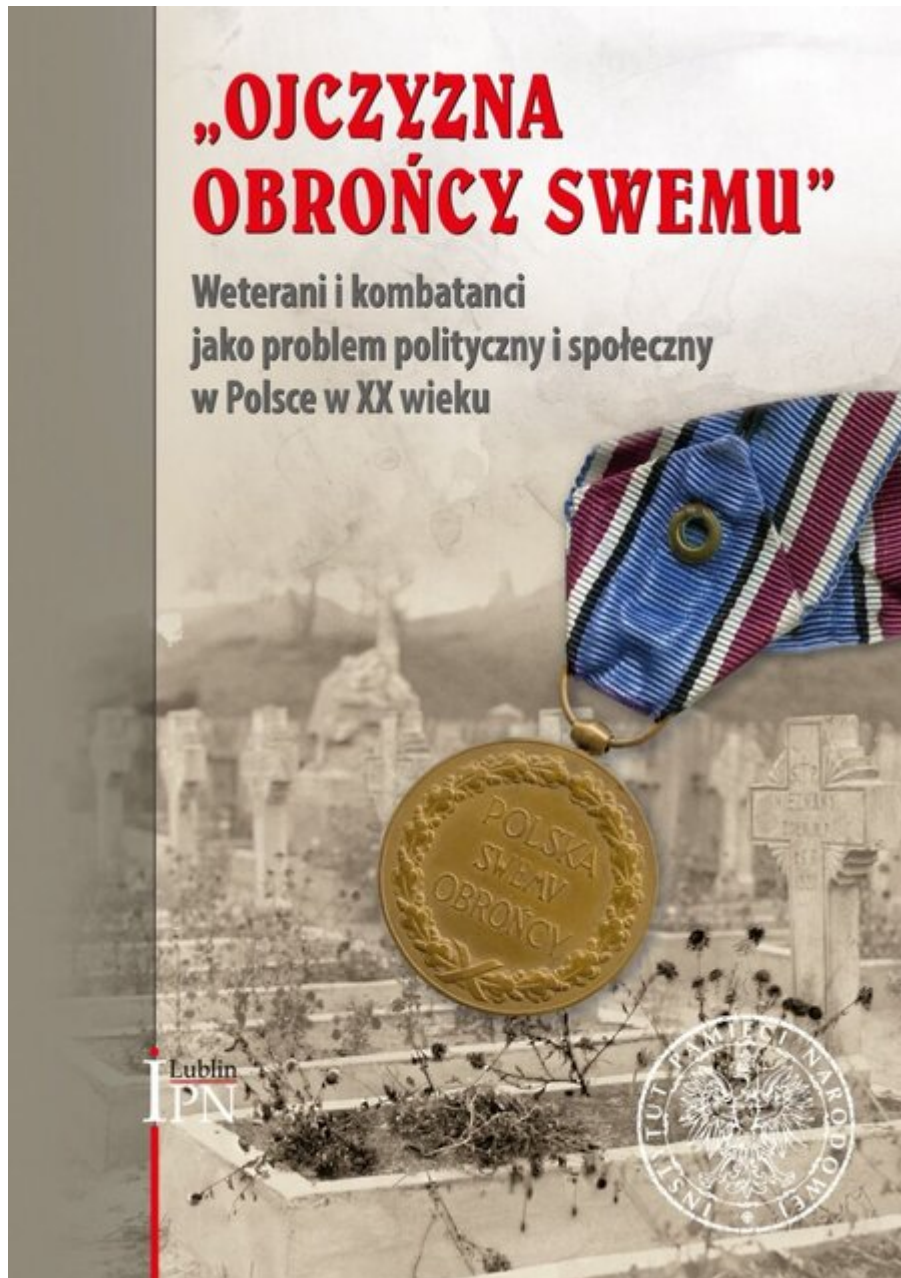
BOHATEROWIE
NIEPODLEGŁEJ

Jan Piwnik „Ponury”

„OJCZYŻNA OBROŃCY SWEMU”

Weterani i kombatanci
jako problem polityczny i społeczny
w Polsce w XX wieku

„Ojczyzna Obrońcy Swemu”. Weterani i kombatanci jako problem społeczny i polityczny w Polsce w XX wieku

**Dokumenty
do dziejów
Zgrupowań
Partyzanckich AK
„Ponury”**

IPN Kielce

Dokumenty do dziejów Zgrupowań Partyzanckich AK „Ponury”

Kapliczka na Wykusie. Wokół powstania Środowiska Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury” - „Nurt”

[dalej](#)